

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatu gnieźnieńskiego

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament Orędownika wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnosz. do domu.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy od wiersza mm. (5 cm.) Ogł. petyt. lub tabel. 12 gr.

№ 63

Gniezno, dnia 4-go sierpnia 1928 r.

Rok 77

Rozporządzenie

policyjno-weterynaryjne w sprawie zaopatrywania w świadcstwa świeżego mięsa przewoźnego koleją lub statkiem.

Na zasadzie § 12 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22-go marca 1928 r. (Dz. U. R. P. No 42 poz. 408) zarządzam stosownie do reskryptu Ministerstwa Rolnictwa z dnia 29 maja 1928 r. Nr. 1687 W. I. aby świeże mięso przewożone koleją lub statkiem zaopatrywane było w świadcstwa według wzoru Nr. 3. (zał. do § 12 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 22-go marca 1928 r.) Świadcstwa te winny być wystawione przez uprawnionych do urzędowego badania mięsa lekarzy weterynaryjnych względnie oglądaczy mięsa w miejscu uboju zwierząt na podstawie zbadania odnoszonych zwierząt przed ubojem i po uboju w rzeźni, przy czem zwierzęta te winny być uznane jako wolne od zaraźliwych chorób zwierzęcych; mięso winno być uznane za zdatne do spożycia bez ograniczeń, a mięso wieprzowe nadto za wolne od włośni (trychin). Ponadto świadcstwo winno być zaopatrzone w taką samą pieczęć, jaką zostało oznakowane mięso.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Wojewódzkim Województwa Poznańskiego.

Poznań, dnia 7-go lipca 1928 r.

Wojewoda:

L. dz. 15889/28 I. (—) Borkowski.

№ 42 Dziennik Poz. 408 949.

Załącznik do § 12 rozp. Ministra Rolnictwa z dnia 22. marca 1928 r. (poz. 408).

Wzór № 3.

Świadcstwo

Pan . . . . . gmina . . . . .
z . . . . . powiat . . . . .
wywozi . . . . .
z . . . . . do . . . . .

Wymienione powyżej mięso, oznakowane przezemnie pieczęciami, których wzór podaje się poniżej pochodzi ze zwierząt, poddanych ubojowi w rzeźni dnia . . . . .

Zwierzęta te zostały przed ubojem i po uboju przezemnie zbadane i uznane jako wolne od zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Mięso uznane za zdatne do spożycia bez ograniczeń, a mięso wieprzowe również zostało uznane za wolne od włośni.

. . . . ., dnia . . . . . 192 . . . r.

(pieczęć umieszczona na mięsie.) . . . . . lekarz weterynaryjny
ogłądacz mięsa.

Powyższe podaje do publicznej wiadomości.

Gniezno, dnia 28. lipca 1928 r.

L. dz. 9884/28—4. (Łyskowski). Starosta powiatowy

W jednym z Nadleśnictw Województwa Pomorskiego, graniczącego z Nadleśnictw. tut. Województwa stwierdzono u padłego rogacza zarazę dżelczyzny i bydła rogatego.

Zaraza ta, wywołana przez swoiste zakaźniki, przedstawia nietylko groźne niebezpieczeństwo dla zwierząt domowych, lecz powoduje również wielkie spustoszenie wśród zwierząt dzikich (dżelczyzny) jak saren, jeleni, danieci i dzików.

Celem uniemożliwienia rozszczylenia tej zarazy, stwierdzonej w ostatnim czasie w trzech wypadkach również wśród zwierząt domowych tegoż Województwa, zarządzam, aby o każdym wypadku znalezienia podejrzanej padliny dżelczyzny natychmiast donoszono właściwemu posterunkowi policji państwowej względnie starostwu powiatowemu, celem spowodowania przeprowadzenia urzędowego zbadania w myśl postanowień §§ 201 i 202 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9-tego stycznia 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 19 poz. 167) w sprawie wykonania rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22-go sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. Rz. P. Nr. 77, poz. 673).

Do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynaryjnego należy podlić zachować właściwości w miejscu odosobnionym z zachowaniem odpowiedniej ostrożności, nieopuszczając zetknięcia się innych zwierząt z daną padliną. Po przybyciu powiatowego lekarza weterynaryjnego należy postąpić ściśle według jego wskazówek.

Gniezno, dnia 28. lipca 1928 r.

Starosta powiatowy

(Łyskowski).

L. dz. 217/302 W.

Dotyczy podatku od psów za rok 1928/29.

Na mocy statutu o samoistym podatku od psów z dnia 10. czerwca 1924 r. (Orędownik Urz. nr. 97 z dnia 7. VIII. 1924 r.) wymierzony został powiatowy podatek od psów na rok 1928/29, który płatny jest jednorazowo za cały rok. Wykaz właścicieli psów zobowiązanych do płacenia powyżej wspomnianego podatku wyłożony będzie w biurze Wydziału Powiatowego, pokój nr. 1. od 4. sierpnia do 18. sierpnia 1928 r. w godzinach urzędowych do publicznego wglądu.

Przeciwko wykazowi dopuszczalne są wnioski o sprostowanie, które muszą być zgłoszone do Wydziału Powiatowego najpóźniej do 20. sierpnia b. r. Wnioski, stawione poza tym terminem rozpatrywane nie będą.

P.P. Soltyski wzgl. Przewodniczący obsz. dworskich podają powyższe obwieszczenie do wiadomości mieszkańcom gmin wiejskich wzgl. obszarów dworskich w sposób w danej miejscowości przyjęły.

Gniezno, dnia 1. sierpnia 1928 r.

Wydział Powiatowy

(—) Łyskowski.

Rozporządzenie weterynaryjno policyjne dotyczące zarazy pierśwowej u koni w Nowejwsi Niechanowskiej.

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy pierśwowej u koni rolnika Edwarda Banaszaka w Nowej Wsi Niechanowskiej, zarządzam dla tej zagrody wszystkie środki ochronne i postanowienia karne zawarte w moim rozporządzeniu z dnia 11. czerwca 1928 r. L. dz. 192/214 W. ogłoszonym w *Oředowniku Urzędowym* pow. gnieźnieńskiego Nr. 49 z dnia 16. czerwca br. Gniezno, dnia 28. lipca 1928 r.

STAROSTA POWIATOWY
(Łyskowski)

L. dz. 202/287 W.

Gospodarz Leon Tonn z Karniszewa i Ida Rühmkorff z Świniar mają prawo dopuszczenia ich stadnika do stanowienia obcych krów i jałowic.

Stadniki są czarno-białe, rasy nizinnej, 1½ roku stare.

Gniezno, dnia 30. lipca 1928 r.
STAROSTA POWIATOWY
(—) Łyskowski.

L. dz. 4506/28 W. P.

Z powodu wygaśnięcia pomoru świu w zagrodzie rolnika Jana Pluty w Wożarkach niniejszem uchylam moje rozporządzenie z dnia 31-go maja 1928 r. L. dz. 107/192 W. ogłoszonym w *Oředowniku Urzędowym* pow. gnieźnieńskiego Nr. 46 z dnia 6. czerwca 1928 r. Gniezno, dnia 31. lipca 1928 r.

Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 107/192 W. — 1.

Pomór świu.

Na podstawie zawiadomienia Starostwa w Środzie z dnia 25. 7. 28 r. L. dz. 8428/28 Wet. podaję po myśli § 343 rozp. Ministra Rolnictwa z dnia 9. I. 28 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. VIII. 27 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19/28 poz. 267) do wiadomości, że w zagrodzie p. Wojciechowskiego — Czarnotki powiatu średzkiego wybuchł pomór świu.

Gniezno, dnia 1. sierpnia 1928 r.
STAROSTA POWIATOWY
(Łyskowski).

L. dz. 7459/28 — 4.

Zaraza świu.

Na podstawie zawiadomienia Starostwa w Środzie z dnia 27. 7. 28 r. 8746/28 Wet. podaję po myśli § 348 rozp. Ministra Rolnictwa z dnia 9. I. 28 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. VIII. 27 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19/28 poz. 267) do wiadomości, że u świu p. Stanisławskiego — Gutłowy powiatu średzkiego wybuchła zaraza świu.

Gniezno, dnia 30. lipca 1928 r.
Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 7399/28 — 4.

Zaraza wzgl. pomór świu.

Na podstawie zawiadomienia Starostwa w Wrzesni podaję po myśli § 58 rozp. Ministra Rolnictwa

z dnia 9. I. 28 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. VIII. 27 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19/28 poz. 267) do wiadomości, że w zagrodach Ignacego Fręckowiaka w Gozdowie i Jana Szczepaniaka w Wrzesni stwierdzono zarazę wzgl. pomór świu.

Gniezno, dnia 1. sierpnia 1928 r.
Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 7457/7458/28 — 4.

Rozporządzenie weterynaryjno policyjne, dotyczące zarazy świu w maj. Rybieniec.

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy świu w maj. Rybieniec niniejszem zarządzam dla tego obszaru wszystkie środki ochronne i postanowienia karne, zawarte w moim rozporządzeniu z dnia 13. czerwca 1928 r. L. dz. 133/215 W., ogłoszonym w *Oředowniku Urzędowym* powiatu gnieźnieńskiego z dnia 20. czerwca 1928 r. No. 50.

Gniezno, dnia 28. lipca 1928 r.
Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 205/290 W. — 1.

Rozporządzenie weterynaryjno-policyjne, dotyczące cholery drobiu w Maleninie.

Z powodu urzędowego stwierdzenia cholery drobiu w zagrodzie rolnika Władysława Wesołka w Maleninie zarządzam na podstawie art. 26 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22. sierpnia 1927 r. (Dz. U. Nr. 77 poz. 673) i § 393 — 396 rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa z dnia 7. stycznia 1928 r. (Dz. U. Nr. 19 poz. 167) co następuje:

- 1) Przy głównym wejściu do zagrody zapowietrzonej i na drzwiach kurników należy umieścić tablicę z wyraźnymi i trwałymi napisami: „Cholera drobiu”.
- 2) Drób chory lub podejrzany o cholere drobiu należy odosobnić od drobiu niepodjejrzanego.
- 3) Drób padły należy spalić w całości zaraz z pierzem lub odstawić do rakarni powiatowej.
- 4) Wszystkie drób winien być trzymany stale w zamknięciu. Do pomieszczeń zamkniętych wstęp osobom niepowołanym z wyjątkiem posiadacza, lekarzy weterynaryjnych i osób, którym zostało powierzone oprzątanie kurników jest wzbroniony.

5) Wywóz drobiu żywego lub zabitego i jego części z zagrody zapowietrzonej jest niedozwolony.

6) Pierze wolno wywozić tylko w stanie suchym i zapakowane w szelachnych workach.

7) Wwożenie lub wpędzanie drobiu do zagrody zapowietrzonej jest wzbronione.

8) Podeszwy trawienia zarazy należy poddawać jak najęsciej czyszczeniu i odkażaniu mlekiem wapiennem świeżo przygotowanym pomieszczenia drobiu oraz wszelkie narzędzia i przedmioty, które były w styczności z drobiem chorym lub podejrzany o cholere.

9) O dalszych ewentualnych wypadkach zachorowania lub padnięcia drobiu jakoteż o wygaśnięciu zarazy należy mi donosić.

Powyższe rozporządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia aż do odwołania.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają na mocy art. 98 powołanego na wstępie rozp. Prezydenta Rzp. P. karze areszlu do 6-ciu tygodni lub

grzywnie do 1.000 zł. względnie obu karom, o ile zajdzie potrzeba skierowania sprawy na drogę sądową celem zastosowania kary wyższej na podstawie art. 99, 100 i 105 tegoż rozporządzenia.

Gniezno, dnia 28. lipca 1928 r.

Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 213/298 W.

Rozporządzenie weterynaryjno-policyjne dotyczące zarazy świń w Gniewkowie.

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy świń w zagrodzie rolnika Józefa Grzeszkowiaka w Gniewkowie niniejszym zarządzą dla tej zagrody te same środki ochronne i postawienia karne, jakie są zawarte w moim rozporządzeniu z dnia 13. czerwca 1928 r. L. dzien. 133/215 W., ogłoszonym w Orędowniku Urzędowym powiatu gnieźnieńskiego z dnia 20. czerwca

1928 r. Nr. 50.

Gniezno, dnia 28. lipca 1928 r.

Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 200/285 W.

Rozporządzenie weterynaryjno-policyjne, dotyczące zarazy świń w maj. Karczewo.

Z powodu urzędowego stwierdzenia zarazy świń w maj Karczewo niniejszym zarządzą dla tej miejscowości te same środki ochronne i postanowienia karne, jakie są zawarte w moim rozporządzeniu z dnia 13. czerwca 1928 r. L. dz. 133/215 W., ogłoszonym w Orędowniku Urzędowym powiatu gnieźnieńskiego z dnia 20. czerwca 1928 r. No. 50.

Gniezno, dnia 26. lipca 1928 r.

Starosta powiatowy
(Łyskowski).

L. dz. 196/281 W.

Podwyżka taryfy osobowej

Z dniem 15. sierpnia br. na kolejach polskich zostaje podwyższona taryfa osobowa. Podwyżka ta stała się konieczną ze względu na to, że przy obecnych stawkach, przewozy osobowe dają pokaźne straty, które na jednym pasażero-kilometrze wynoszą około 1 grosza, co ogółem stanowi kwotę przeszło 60 milionów złotych rocznie. W celu wyrównania tego niedoboru i pokrycia przynajmniej własnych kosztów eksploatacyjnych taryfa osobowa musi być podniesiona mniej więcej o 20%.

Podwyżka ta rozłożona będzie równomiernie na wszystkie odległości i klasy z wyjątkiem 4-tej, która nie pokrywa nawet 3/4 kosztów własnych kolei, wobec czego podwyżka cen biletów klasy 4-jej będzie nieco wyższa od ogólnej.

Realizując podwyżkę taryfy osobowej, Ministerstwo Komunikacji w celu złagodzenia jej skutków odnośnie do tych kategorii podróźnych, których warunki życiowe zmuszają do częstych przejazdów, a więc przedewszystkiem ludność podmiejska, jak młodzież szkolna, urzędnicy, robotnicy itp., obniża stosunek cen biletów tygodniowych, miesięcznych i rocznych do cen biletów na przejazd jednorazowy. co sprawia, że podwyżka ceny takich biletów nie przekroczy 5-10 proc. i pozostaną bez zmiany także ceny biletów t. zw. okręgowych, służących do przejazdów w jednym, kilku lub wszystkich okręgach dyrekcyjnych.

Taryfa bagażowa oraz na przesyłki nadzwyczajne i czasopisma nie ulegnie podwyżce.

Zaznaczyć przytem należy, że nawet po 20 proc. podwyżce nasza taryfa osobowa będzie jeszcze znacznie niższa od taryf państw o walucie silnej (Niemcy, Anglja, Szwecja, Norwegja, Holandia, Szwajcaria).

Import trzody do Austrii

Polska trzoda na rynku austriackim ma groźnego przeciwnika w trzodzie Rzeszy Niemieckiej, a zwłaszcza z prowincji; Schleswig-Holstein, Pommern, i Grenzmark Posen-Westpreussen. Trzoda niemiecka jest gatunkowo lepsza od polskiej, bowiem jest lepiej odpastosana i ma mniej więcej jednolitą wagę około 100 kg. Pozałem eksporterom niemieckim poważnie ułatwia konkurencję sprawność kolei niemieckich w okresach zwiększonego eksportu uruchomiane są specjalnie pospieszne pociągi towarowe. co wywiera dodatni wpływ na kalkulację. Koszty badań weterynaryjnych w Niemczech nie są tak duże jak u nas. W Polsce za badanie weterynaryjne, szczepienie przeciw czerwonce płaci się od sztuki 1,25

do 2,—, a w Niemczech 10 fenigów od jednej sztuki i system szczepienia nie jest stosowany.

W ostatnich czasach daje się zauważyć poważny wzrost cen niemieckich na trzodę, podczas gdy ceny polskie w stosunku do niemieckich nie uległy poważnej zmianie, wskutek tego powstała różnica między cenami na korzyść polskiego towaru, następnie koszt przewozowy polskie są mniejsze od niemieckich około 1,200.— na wagonie. Gdyby odliczyć koszt weterynaryjny, stanowiące poważną pozycję, bo około 1,130.—, trzoda polska mogłaby skutecznie konkurować z niemiecką. Oczywiście najwięcej decydującym będzie dalszy rozwój zwykłej towaru niemieckiej i niem. Jednak niepokoi nas ciągły spadek eksportu świń, i tak: w 1925 r. Polska pokrywała 95 procent całego zapotrzebowania świń mięsnych na rynkach austriackich w 1926 r. — 75%, w 1927 — 70%; zaś w ogólnem przywozie świń mięsnych i tłuszczywych pokrywała Polska w 1925 r. 75% importu w 1926 — 51%, w 1927 r. tylko 41%. Cyfry dokładnie główne wykazują poważny spadek eksportu trzody polskiej. Głównymi dostawcami trzody chlewnej są województwa: Małopolski Wschodniej, Pomorskie i Poznańskie.

Operacje są dokonywane trzodą pochodzenia zagranicznego przeważnie w Wiedniu, zaopatrzoną w obfite chlewy dla każdego gatunku towaru, własne rzeźnie, zakłady fabryczne dla przeróbki od odpadków, chłodnie i t. d. Zarząd nad targowicą sprawuje gmina.

Transporty polskie są 4—6 dni w drodze i poddawane są sześciokrotnym oględzinom weterynaryjnym. Każda sztuka nowego transportu otrzymuje znak nowego transportu. Karmienie i dojenie należy do gminy, która to dokonywane na rachunek właściciela. W czasie trwania targu karmienie i pojenie jest niedopuszczalne, tak samo jest zabronione karmienie mokrym sianem i pojenie równocześnie z karmieniem sianem. Targi odbywają się we wtorki każdego tygodnia, sztuki niesprzedane pozostają do dodatkowego targu do czwartku.

Sprzedają towaru polskiego zajmują się miejscowi komisjonerzy, którzy są w ścisłych stosunkach z naszymi eksporterami, a nawet udzielają im zaliczek na zakup trzody.

Wpływy z transakcji są wpłacane nie bezpośrednio sprzedającemu, lecz do specjalnej instytucji, zw. Wiener Vieh und Fleischmarktassa, prowadzonej przez konsorcjum banków. Zatem obrót gotówkowy jest niedopuszczalny, Transakcja kupna — sprzedaż zawiera się przez podanie rąk. Po dokonaniu kupna

nabywca wyciska na sztukach swój znak firmowy.

Specjalna komisja, w skład której wchodzi przedstawiciele nabywców i sprzedawców, ustala notowania dla każdego gatunku trzody i natychmiast je ogłasza. W razie sporu sąd rozjemczy wydaje decyzję.

Wobec grożącego nam niebezpieczeństwa częściowego utracenia rynku austriackiego w tym wypadku

dla trzody chlewnej, należałoby zwrócić uwagę odpowiednich czynników, a w szczególności Instytutu Ekspertowego, aby zajął się żywo powyższą sprawą i powziął środki zaradcze.

Z drugiej strony nasi chodowcy trzody chlewnej tak drobni jak i więksi winni dolożyć usilnych starań, aby zbliżyć towar polski do gatunku towaru niemieckiego, zmniejszając tem samem niebezpieczną konkurencję niemiecką.

O g ł o s z e n i a .

Rejestracja ośmnastoletnich.

Na mocy art. 24 ustawy o powsz. obowiązku służby wojsk. zarządzam w powiecie gnieźnieńskim rejestrację wszystkich mężczyzn 18-letnich. Magistraty i Urzędy gminne przystąpią niezwłocznie do rejestracji wszystkich mężczyzn obywateli polskich, którzy w tym roku kończą 18 rok życia (rocznik 1910) i mają stałe miejsce zamieszkania w danej gminie. Powyższa rejestracja winna być ukończona do dnia 1. września 1928 r.

Gniezno, dnia 3. sierpnia 1928 r.

Starosta powiatowy (Łyskowski)

L. dz. 7534/28 — 7.

Państwowe Nadleśnictwo Zielonka

sprzeda w drodze ustnych przetargów

W dniach 20. VIII. 3 i 20. IX. 1928 r. o godz. 10-tej w gospodzie w Dąbrówce - Kościelnej drewno użytkowe i opałowe.

☞ P. p. sołtysi zechcą o powyższem uwiadomić mieszkańców gmin.

Majętność Niechanowo

powiat Gniezno

poleca do siewu

Pszenica Stiegler 22 odsiew I.

„ „ „ „ II.

„ Litewka „ II.

„ Książę Hatzfeld „ I.

Żyto Petkus odsiew I.

„ „ „ „ II.

„ Włoszanowskie „ I.

„ Wierzbieńskie „ starszy

Zamówienie już dziś przyjmuje

Dyrekcja Dóbr Niechanowskich.

Zamówienia na oryginalne żyto Włoszanowskie do siewu przyjmuje

Majętność Niechanowo

powiat Gniezno

lub Spółka Hodowl. „SIEW”

Poznań, Szkolna 9.

Wykonuję mojemu

plugami parowymi

jesienne

prace parowo—plugowe

na głęboką i płaską orkę

po cenach umiarkowanych

E. VOIGEL,

właściciel dóbr rycerskich

Wełnica pod Gniezmem Telefon nr. 240.

Drukarnia M. Cegielskiego

Tel. 16.

w Witkowie

Tel. 16.

wykonuje wszelkie prace drukarskie dla rolnictwa, przemysłu, handlu, urzędów, szkół oraz dla potrzeb prywatnych jak: listowniki, pocztówki, koperty, rachunki, bloki wszelkiego rodzaju, statuty i akty dla towarzystw, księgi kontowe, formularze urzędowe i tabele, recepty, kwitlarzuszki, zaproszenia ślubne i inne, karty wizytowe, zaręczynowe, reklamowe i t. d.

po cenach konkurencyjnych.

Z powodu wyjazdu

sprzedam tanio

elegancki

męski pokój

w dębnie fornirowany.

Adres wskaże Oręd. Powiatowy.

Ant. Sujkowskiego

Geografia ziem dawnej Polski

z bardzo licznymi ilustracjami i mapami (wydanie drugie) 420 stron duży format albumowy po niższej cenie 6 zł.

poleca

M. Cegielski, Witkowo.